

МОЛОДІЙ КОМУНАР

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 5 лютого 1983 року

№ 16 (3212).

Ціна 2 коп.

В УЧИТЕЛЬСЬКІЙ комсомольській організації нашої школи відбулася громадсько-політична атестація учасників Ленінського заліку. В ході її, детально, пункт за пунктом аналізуючи виконання особистих комплексних планів, атестаційна комісія водночас намагалася визначити роль у колективі кожного комсомольця-педагога, а також усього осередку. Отже основну увагу було приділено конкретним ділам моло-

нів, стежить за дотриманням ними розпорядку дня, за поведінкою дітей, допомагає в організації дозвілля, підготовці домашніх завдань. Нерідко проводять спільні виїзні засідання. У школі створено методичний центр по наданню допомоги членам педагогу. Внаслідок злагодженої роботи первинна організація добилася зміцнення дисципліни серед учнів.

Комсомольці - вчителі зобов'язані за справи сво-

нівською та учительською. Так само як і турбота комсомольців-педагогів про дискотеку для старшокласників, різноманітні гуртки, які вони ведуть.

Багато можна розповісти про роботу клубу інтернаціональної дружби «Факел», який до обрання її секретарем райкому комсомолу очолювала Н. М. Ремігайло, котру з успіхом замінила на цьому посту Т. М. Пироженко. Чимало робить первинка і для зміцнення зв'язків із

ПО ПРАЦІ І ЧЕСТЬ

Життя людини вимірюється не кількістю прожитих літ, а тим, що вона встигла зробити. Соціалістичне змагання ніби ушліхило наші трудові календарі, допомагає зробити дні, години, хвилини більш вагомими і насиченими. В економічному, бережливому ставленні до робочого часу проявляється почуття високої громадянської відповідальності за спільну справу — піднесення економіки держави.

Наш комсомольсько-молодіжний колектив водів вимірює час за своїм трудовим календарем. У минулому році ми перевезли майже на дві з половиною тисячі тонн народного господарських вантажів більше, ніж передбачалося завданням.

Більшість моїх товаришів уже працює в рядах літа. А Леонід Товнига і Микола Борщенко прагнуть виконати план третього року одинадцяті п'ятирічки до 65-річчя народження Ленінського комсомолу.

І все ж я знаю, що навіть наш передовий колектив використовує далеко не всі резерви підвищення продуктивності праці. Один з них — трудова дисципліна. Ні, явні порушення — запізнення чи прогули — у бригаді практично не буває. Але ж

трапляються ще (чого гріха таїти) кількахвилинні перскури вранці перед виїздом на об'єкти або вимушені простої через те, що на складі не вистачає потрібних запасних частин. А за цим теж стоять резерви для дальшого поступу вперед.

Наші ветерани, передовики виробництва віддають багато сил вихованню молоді зміни. Саме ветерани, на мою думку, крім того, що навчають молоді зміни професійним навикам, мають навчати і дисциплінованості, вболіванню за доручену справу. Адже честь — по праці.

І, нарешті, ще одна думка, котра здається мені важливою. Не варто замикатися лише в рамках свого колективу. Навпаки, все те важливе, передове, що є в інших бригадах (і перш за все — споріднених за профілем виробництва), треба глибше вивчати, сміливіше і ширше впроваджувати в практику.

В. ЮРЕСКУЛ.

І ОБОВ'ЯЗКОВО — ТВОРЧИСТЬ

У Вільшанському районному дитячому комбінаті відбулися комсомольські збори на тему: «Кріпимо трудову дисципліну — обов'язок кожного комсомольця».

Велася серйозна розмо-

ва про втрати робочого часу, про порушення розпорядку дня. Комсомольці говорили, що мало вчасно приходили на роботу, треба ще й ефективно використовувати кожну робочу хвилину, вносити у повсякденну працю елементи творчості. Тільки в такому випадку можна буде говорити про повну віддачу виховної роботи.

Катерина Константинова виступила за проведення зустрічей маленьких наших громадян з ветеранами комсомолу, Великої Вітчизняної війни та праці. Дарма, що діти ще маленькі, зате в них пайвразливіша душа і слухають вони розповіді з особливим захопленням.

Тетяна Гордієнко та Тетяна Гілевич говорили про те, щоб поліпшити роботу «Комсомольського прожектора», щоб активніше велася боротьба за економію електроенергії, паперу, з яким працюють діти, щоб привчати малюків бережливо ставитися до іграшок.

Ілона Людмила Нестерова вважає, що роботу найкраще можна налагодити в тому випадку, коли існуватиме взаємодія між вихователями, дітьми і батьками.

А ще, в ході соціалістичного змагання, яке розгорнулось між групами, комсомольці взяли на себе зобов'язання — найбільш ефективно вести боротьбу за здоров'я дітей. Чим менше хворітимуть діти, тим менше часу буде витрачатися на їхній догляд і лікування, тим більший вклад буде внесено у виконання загального народного господарського плану.

М. КОРДЮКОВА.

Вільшанський район.

ГОСТРИЙ СИГНАЛ

...А ПРО ПОБУТ ЗАБУЛИ

значення підготовці механізаторського поповнення. Майбутні трактористи постійно перебувають у полі зору комітетів комсомолу господарств, котрі турбуються про їхні побутові умови, дозволяють.

Є й протилежні приклади. Ще жодного курсанта не прибуло на навчання з колгоспів «Більшовик», імені Петровського та імені Дзержинського. А механізаторів у цих господарствах не вистачає...

Курси при райсільгосптехніці працюють не перший рік. Тільки торік їх закінчило більше 50 чоловік. Природно, що методика навчання весь

час удосконалюється. А от питання побуту курсантів менше всього цікавлять керівників райсільгосптехніки і комітет комсомолу. Досі не вирішені питання про житло курсантів, їхнє харчування. На території райсільгосптехніки давно збудовано ідально, але з вини районного споживчого товариства вона не працює.

То, може, про кращу організацію роботи курсів подбають відповідальні працівники Устинівського райсільгоспуправління і райкому комсомолу?

Н. МИКОЛАЙЧУК.

ДІЄВІСТЬ — ПОНАД УСЕ

Йде громадсько-політична атестація учасників Ленінського заліку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — в життя!»

дих, які найкраще характеризують їх життєву позицію.

Зустрічі з випускниками минулих років завжди влаштовує учительська первинка, і завжди прагне підійти до них по-новому. Так, готуючись до цього річної зустрічі, організатори її — комсомольці Л. О. Коваль, Т. І. Найденко та Г. Г. Пушкарченко вирішили надати їй не тільки традиційного професійно-орієнтаційного характеру. Вони подбали також про досягнення іншої мети — прищеплення учням почуття гордості за нашу багатонаціональну Батьківщину. Для цього написали запрошення випускникам, які продовжували навчання чи трудилися в різних кутках нашої неосвятої країни. Із Києва та Полтави на зустріч прибули Володимир Подорога і брати Юрій і Сергій Силеники, з Москви — Галина Ендебера, з Казахстану — Федір Коваленко... Вони розповіли учням не тільки про навчання, роботу, обраний фах, а й про ті місця, де зараз живуть, про своїх нових друзів.

Ефективно діє у школі комсомольський педагогічний загін, який очолює З. О. Кравченко. Спільно з юними дзержинцями (командир П. Ф. Скринько) він систематично буває на місцях проживання уч-

тх колег, свого колективу. Приміром, не все гаразд було у «дочірній» початковій школі № 6 Там навчав дітей чеспеліст. Виручити взялася комсомолка В. М. Сірийкозак. Вона замінила свого попередника, виявила наполегливість. А на допомогу Валентині Михайлівні прийшли комсомолки З. О. Кравченко та Г. О. Титаренко (девіз первинної — «Жодного відстаючого поручч!»), а також ветеран педагогічної справи, Відмінник народної освіти УРСР І. М. Гребенюк, чий методичні поради були особливо корисними як для самої В. М. Сірийкозак, так і для інших молодих вчителів. Тепер уже можна сміливо сказати: авторитет початкової піднесено на належну висоту. Її учні ні в чому не відстають від своїх однолітків із середньої школи.

На комсомольських зборах Т. І. Найденко та О. М. Гордієнко запропонували організувати під час зимових канікул туристичну поїздку для кращих школярів. Вони ж і стали виконавцями цієї пропозиції. Ретельно підготували поїздку, заздалегідь подбали про місця на турбазі в Івано-Франківську... Така турбота зміцнює товариські зв'язки між обома первинними комсомольськими організаціями — уч-

трудівниками місцевих колгоспів «Росія» та імені Карла Маркса (зокрема, члени лекторської групи часто виступають перед тваринниками). І про все це можна було почути під час громадсько-політичної атестації.

Якщо ж говорити про внутрішнє життя первинної, то підкреслюю: не пригадувати такого випадку, щоб у ній виникли якісь ускладнення із членськими внесками, щоб порушували строки проведення зборів і що збори ці проходили нецікаво. Перед тим, як намітити якийсь захід, комсомольські ватажки (секретар — молодий комуніст Л. О. Коваль) завжди порадяться з керівниками школи та партійної організації. Тому дієвість рішень у первинній дуже висока. А саме дієвість, єдність слів і діла, на мою думку, — основний показник авторитету людини, колективу, комсомольської організації.

Бсі учасники заліку успішно пройшли атестацію. Троє з них — П. Ф. Скринько, Т. М. Пироженко та Г. Г. Пушкарченко — представлені до нагородження значком ЦК ВЛКСМ «Ленінський залік».

М. ШВЕЦЬ.

директор Аджамської середньої школи. Кіровоградський район.

Кіровоградська станція технічного обслуговування автомобілів № 2. Недавно тут створено нову бригаду по ремонту «Запорожців», яку очолює Михайло Таран. Цей колектив, наймолодший за середнім віком робітників, гарантує високу якість роботи.

Діагностик станції молодий комуніст Сергій Волошин — майстер першого класу. Він швидко і точно виявляє несправності автомобілів.

На знімках ліворуч — члени нової бригади; праворуч — діагностик С. ВОЛОШИНОВ.

Фото О. РІЗНИЧЕНКО.

ЦІЛКОМ СЕРЙОЗНА ГРА

*Ліси. нова
до політзаняття*

Часто, оглядаючись назад, ми несподівано відкриваємо в епізодах, вчинках той прихований зміст, що пізніше проявляється в особливій творчій манері, у своєрідному баченні пропагандистом навколишнього світу, вмінні відшукати стежку до серця кожного слухача. Чимало таких епізодів було в практиці пропагандиста комсомольського політнавчання Знам'янського вузла зв'язу Г. Гой. Причому, коли його слухачі стали ініціаторами руху за економію матеріалів, коли зміг засобами ідеологічного впливу подіяти на новачка, що не вирізнявся дисципліною, старанністю.

Не раз Геннадій Костянтинович замислювався: можливо ефективно заняття проходять тому, що він, пропагандист, має серед слухачів авторитет як начальник вузла зв'язу. Це спонукало ще ретельніше працювати над першоджерелами, готуватися до занять. Він не тільки роз'яснював політику партії, завдання комуністичного будівництва, виступав і організатором соціалістичного змагання, очолив пошук резервів підвищення продуктивності праці, домагався впровадження в практику передового досвіду.

У вересні позаминулого року Геннадій Гой, як борець ідеологічного фронту, був учасником зустрічі з членами бюро ЦК ЛКСМ України. Багато корисного почерпнув для себе. Взяв на озброєння нові форми роботи, почав застосовувати запозичений тут метод ділової гри.

Ситуації підказувало життя. Скажімо, незабаром кінець місяця, а це не справляється з планом. Пропагандист ставить питання: ти начальник цеху, що зробив би в даній ситуації?

19 слухачів. І стільки ж різних відповідей. Використання методу ділової гри сприяло не тільки підвищенню ефективності занять, а й активізації слухачів, залученню їх до громадської роботи.

Яскравим прикладом цього стало заняття, на якому виникла дискусія про ініціативність. Ситуацію запропонувала секретар комсомольської організації Тетяна Шмуратова:

в приміщенні Іванківського відділка зв'язу не зовсім затишно. Але варто своїми силами зробити великий ремонт і тут буде створено належні умови для праці. Слухачі сформулювали питання: хто ж зробить ремонт? Можливо, ми, комсомольці?

Це питання розглядали на одних з комсомольських зборів, з приводу цього радилися з комуністами. І вирішили створити дві ударні групи для поїздки в Іванківці та Богданівку. До суботника готувалися ретельно. В одну із субот до Іванківців поїхали Т. Шмуратова, В. Недик, В. Викрест, групу очолював Г. Гой. Побілили приміщення, назвали в ньому порядок.

Того ж дня комсомольці Василь Холявко та Микола Москаленко разом із начальником лінійно-технічної дільниці В. П. Козалем встановили (після реконструкції радіомережі) в Богданівці 76 радіоточок.

Г. Гой прагне наблизити навчання до практичних господарських і виховних завдань колективу шляхом активізації слухачів, залучення їх до участі в громадському житті колективу, у процесі навчання не тільки дати кожному глибокі теоретичні знання, а й навчити уміло застосовувати їх на практиці.

Цілеспрямовано, наприклад, пройшли додаткові заняття, на котрих вивчалися матеріали спільного учасницького засідання ЦК КПРС, Верховної Ради СРСР і Верховної Ради РРФСР, присвяченого 60-річчю утворення СРСР, які викликали великий інтерес слухачів. Знання, отримані юнаками на заняттях по вивченню курсу «Ідеологічна боротьба і молодь», значно розширили кругозір, вплинули на активність комсомольців. Нині всі слухачі добре трудяться. Кращими визнано Віктора Недика, Світлану Корж, Олександра Хохлова, Миколу Миколенку, Ольгу Бевзицьку, Валентину Ситарську, Галину Ермолаєву. І це найкраще свідчить про ефективність комсомольської політосвіти.

Ю. ДНІПРОВСЬКИЙ.

РУКУ, РОВЕСНИКУ!

Комсомольський доробок

Толбухівська окружна організація Димитрієвської Комуністичної Спілки молоді налічує в своїх лавах понад 38 тисяч юнаків і дівчат, п'ятнадцять тисяч з них — робітники та спеціалісти підприємств промисловості, транспорту, будівельних організацій. Це багатий комсомольський загін працює в сільському господарстві, їхньою творчою доробку, виконання рішень XIV з'їзду комсомолу Народної Республіки Болгарії присвятила статтю перший секретар окружного ДКСМ Норданка Коцева.

Особливий наголос у статті зроблено на широке розгортання технічної творчості молоді, економічний ефект від якої за північний рік становили 1,5 мільйони левів, на поширення передового досвіду у рослинництві та тваринництві аграрно-промислових комплексів, у котрому велику роль відіграє клуб молодих механізаторів «Толбухі» — Кіровоград, заснований у 1969 році. Норданка Коцева закликає комсомольців і молодь Добруджі до нових трудових звершень у третьому році восьмої болгарської п'ятиріччя.

Переклади з 16 мов

У різних секціях окружного клубу молоді художньої інтелігенції Добруджі митці планують виставки своїх досягнень. Інтерес у громадськості викликає виставка скульпторів, графіків і живописців під назвою «Земля та люди», котра освітує рідний край, трудові звершення добруджанців.

Секція перекладачів налічує 42 члени, які здійснюють переклади з 16 мов народів світу. Для перекладів відбираються високохудожні твори видатних письменників. У періодичній пресі опубліковано вже 16 віршів, 34 оповідання. Для молодих акторів місцевого драматичного театру перекладено дві п'єси. Секцією підготовлено також тисячу сторінок технічної літератури, котрі стануть у пригоді спеціалістам у їхній повсякденній роботі. Діяльність окружного клубу дістає дедалі ширшого розмаху, сиріє вдосконалення своєї майстерності молодим літераторам, митцям театру, живопису, музики, обміну досвідом.

Добірку за матеріалами молодіжних сторінок Толбухівської окружної газети «Добруджанська трибуна» підготував Н. ДОУБІН.

Чотири роки тому Марія Гребенюк закінчила Кіровоградський кооперативний технікум і приїхала працювати в Долинську. Коляти тут дружини. Постійне перевиконання плану товарообороту для працівників відділу «Готель одягу» районного універмагу — норма. І чимала заслуга в цьому заступника секретаря комсомольської організації універмагу, відмінника споживачої кооперації Марії ГРЕБЕНЮК.

Фото В. ГРИБА.

БЕРЕЖЛИВІСТЬ У МАЛОМУ — ЕКОНОМІЯ У ВЕЛИКОМУ

закінчення технікуму вони пойдуть працювати у різні господарства, і добре, коли дбайливо ставитимуться до матеріальних цінностей та ресурсів.

І. ГОЛОВКО.

м. Кіровоград.

ДІЮТЬ ПОСТИ РОСТУТЬ ДБАЙЛИВІ

У Кіровоградському технікумі механізації сільськогосподарського виробництва за бережливості і економії стала невід'ємною частиною навчального процесу, адже технікум одним із перших підтримував ініціативу «Бережливості у малому — економії у великому».

Активну участь у боротьбі за економію беруть комітет комсомолу (секретар С. Б. Орищенко) та учнівський професійний комітет (голова Л. О. Маринич). Участь груп у русі за економію враховується при підбитті підсумків соціалістичного змагання, і має значний вплив на його результати.

На комсомольських зборах у кожній групі було створено пости бережливих, відкрито рахунок економії, куди заносяться результати проведеної роботи. Тепер у групах не викидається папір, він складається у спеціальні мішки і здається в макулатуру. Учні своїми силами ремонтують зношені меблі, класні кімнати та ін. Пости бережливих створені також у майстернях, лабораторіях, кабінетах, їдальнях та гуртожитках. У спеціальній відрімейшанці гуртожитку збирають хлібні відходи і здають на приймальні пункти. Жодного шматочка хліба не потрапило на смітник у гуртожитку № 1 та № 3. Велику роботу по пропаганді та розширенню руху за бережливості і економію проводять пости бережливих, яким керує Євдокія Федорівна Лебединиця.

Немало довелось попрацювати, щоб чітко налагодити роботу штабу бережливості і економії. І ось результати. Тут збережено 3370 кілограмів хліба різноманітних матеріалів на 180 карбованців, електроенергії — на 2149 карбованців тощо. Загальна сума збережених матеріалів становить 21410 карбованців.

— Ми вже досягли значних успіхів у економії та бережливості, — говорить голова бюро економічного аналізу Т. Г. Кулик. — Але головне те, що ми привчаємо своїх учнів до економії. Адже після

Чітко визначив своє місце в поході за бережливості колектив Великописарівської середньої школи. У кожному класі, у шкільній їдальні, у спортивному залі — скрізь діють пости бережливих. Із членами постів стежать за тим, чи бережуть їхні товариші майно, чи раціонально витрачають продукти, електроенергію тощо.

Однак цим робота шкільного штабу бережливих не обмежується. Активісти пояснюють своїм товаришам, яка вартість всього того, чим вони користуються, як неспроста створювати матеріальні цінності. А тому ніхто не має права нехтувати людською працею.

«Скільки коштує хліб-паша?», «Книга — твій друг» — на ці та інші теми у школі проводяться роз'яснювальні бесіди. Не кожному, наприклад, відомо, що 1 кіловат-година енергії дуже легко «пустити на вітер». Досить лише протягом одного дня від часу перерви не вмикаати світло.

Нерідко, буває, надкусять за обідом молодий школярчик скибку хліба — і залишить на тарілці. Щоб цього не трапилось, на столах стоять хлібниці: скільки з'їси, стільки й бери.

Тетяна Лефтор, голова учнівського комітету, розповідає:

— «Хвала рукам, що пахнуть хлібом!» — так вирішили ми назвати вечір зустрічі з односельцями — ветеранами війни і праці. Герої Соціалістичної Праці М. П. Ворона, Є. П. Макаренко, Г. М. Матвієнко, передові механізатори радгоспу «Україна» Валентин Смирнов та Анатолій Москальов вели розмову про сировинну цінність хліба, впровадження руками хлібороба, як важко дістатися віні, особливо в неврожайні роки.

Г. ПОЗДНЯК.

м. Мала Виска.

3 ПЛЕМЕНІ НЕСКОРЕНИХ

Джорела мужності, багатий душевний світ Героя Радянського Союзу Олега Кошового зримо відтворені в експозиції, що відкрилась у Краснодонському державному музеї «Молода гвардія». Тут представлені фотографії, документи та особисті речі комісара підпільної комсомольської організації, який сорок років тому загинув від рук фашистських катів.

Перед відвідувачами — вірші й акварельні пейзажі, шахи і музичні інструменти, книги — супутники юного Олега. Це свідчення світлого мирного життя. З ними контрастують макет спаленої молодогвардійцями біржі праці, обривок переплянутого шахтного каната, листівки

та особистий пістолет Кошового.

Коли вороги напали на слід «Молодої гвардії» і в Краснодоні почалися поголові арешти, її комісар дав останній наказ: «Групи не збиратись, лінію фронту переходити поодиноко». Сам вирушив останнім, але ар'ятуватися йому не вдалося. Допитував юного патріота фашистський кат Фромме. На всі запитання Олег відповідав лише презирливим поглядом. Тільки в лісі, коли його та чотирьох інших молодогвардійців вивели на розстріл, він сказав свої останні слова: «Нехай я умру, але шкодаю тільки про одне — що далі не зміг боротися з вами, кати!»

Це сталося 9 лютого 1943 року, лише за п'ять

днів до визволення Краснодона радянськими військами. Герою було тоді неповних сімнадцять років...

У музеї «Молода гвардія», збудованому на зароблені комсомольцями країни кошти, завжди багатолюдно. Понад вісім мільйонів чоловік з усіх кутків планети відвідали цей меморіал. Їх думки й почуття висловлені в книзі відвізів. Ось лише деякі.

«Глибоко зворушений, схвилюваний. Нехай ніколи більше не повторяться страхотні фашистської навали. Хай живе мир в усьому світі, хай живе дружба радянської та японської молоді» (Абе Хіросі з Японії). «Всі молоді люди світу повинні відвідати музей «Молода

гвардія». Ми завжди пам'ятатимемо подвиг юних партизанів Краснодона» (Дідонна Сільвоні, Італія). «Герої Краснодона — мої ровесники. Як би хотілося хоч на мить повернути їм життя, щоб вони подивились на все, чого ми добились, що маємо» (Горжанкіна з Казахстану).

Багато таких відвізів приносить у музей щоденна пошта. Пишуть льотчики ескадрильї, яка ще з воєнних років носить ім'я Олега Кошового. До них приєднують голос моряків-далекосхідників, будівельників БАМу, хліборобів з цілини. Сотні трудових колективів які зарахували до свого складу молодогвардійців або носять їх імена, повідомляють про свої успіхи.

Серед експонатів виділяється брила вугілля з цифрою «1000000». Це

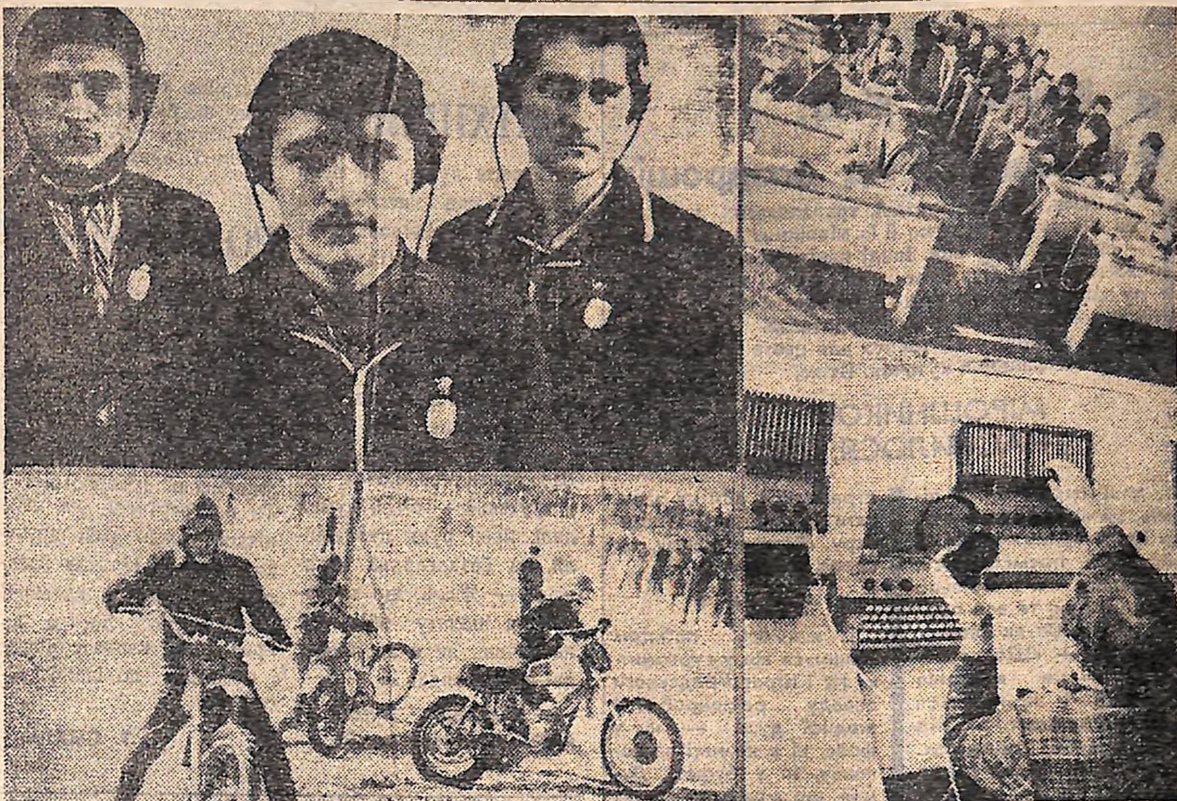
своєрідний рапорт гірників шахти «Молодогвардійська», де в бригаді Героя Соціалістичної Праці О. Я. Колесникова почесним робітником є Олег Кошовий. Рівняючись на його ратний подвиг, комсомольсько-молодіжний колектив щороку видавав на-гора по мільйону тонн палива. По-ударному штурмує він пласти й нині. Виступаючи на XXVI з'їзді КПРС, О. Колесніков від імені бригади дав слово за п'ять років видобути «чверть мільйона тонн вугілля понад план. Це зобов'язання гірників виконати за неповних два роки».

У вересні 1943 року в зв'язку з присвоєнням п'ятому молодогвардійцям звання Героя Радянського Союзу газета «Правда» писала: «Минуть роки, зникне з землі гітлерівська погань, загояться рани

стихне біль і скорбота, але ніколи не забудуть радянські люди подвиг організаторів керівників і членів підпільної комсомольської організації «Молода гвардія». До їх могил не заросте стежки». Ці слова стали пророцтвом. Подвиг юних патріотів надихає все нові покоління радянських людей на трудові звершення в ім'я любові Вітчизни. Школою мужності, стійкості і беззавітної любові до Батьківщини став для них музей «Молода гвардія», який за плодотворну роботу по патріотичному та інтернаціональному вихованню трудящих нагороджено орденом Дружби народів.

Л. ТКАЧЕНКО,
О. КОВАЛЕНКО,
кор. РАГАУ.

Краснодон
Ворошиловградської області.

Багато цікавих заходів у дні місячника оборонно-масової роботи проводять активісти Кіровоградського автомотоклубу та радіотехнічної школи ДТСААФ. На тренування щодня виходять більше 50 мотоциклістів, а в турнірі з радіоспорту беруть участь вихованці всіх 9 навчальних груп. Вони готуються, зокрема, до першого туру республіканських змагань зі швидкісної радіотелеграфії. Серед учасників — 4 майстри спорту та 5 кандидатів у майстри, що були підготовлені торік.

З дтсаафівцями нині зустрічаються колишні фронтовики, провідні спортсмени області. На знімку зліва — кращі курсанти радіошколи Г. РУБАН, І. СЕДЛЕР, М. ТРЕТЯЧЕНКО; справа — йдуть заняття в радіошколі ДТСААФ; внизу — зимові поєдинки з мотокросу.

Фото В. ГРИБА.

ОСЬ ТАК СПІВАЄ АЛЮМІНІЙ

ТВОРЧИСТЬ

Починалося все з російської народної пісні «Коробейники» або, як ще її називають в народі, «Коробочки». Чому саме з неї? Так воно, кажуть, краще: мелодія знайома, ось тобі ложка і вивчай свою партію.

Семен Левков сам займався у ансамблі ложкарів. Це було під час навчання у Херсонському МПТУ № 1. Своєрідний вид мистецтва так припав йому до душі, що самому захотілося створити подібний колектив. Посада виконателя Гайворонського професійно-технічного училища № 5 відкривала для цього широкі можливості. Головне, щоб були люди, які хочуть займатися. А, виступаючи з сольними номерами художньої самодіяльності, Семен помітив, що інтерес в учнів до цієї справи великий.

Коли було оголошено про створення ансамблю, бажаючих виявилось надзвичайно багато. Через кілька занять їхня кількість зменшилася. Ті, хто потрапив сюди випадково, відійшлися. Казали: «Там важко дуже». Бо справді важко. Спочатку вчать тримати ложки. Потім під електроударник тренують-

ся витримувати чіткий ритм. Через два-три тижні керівник розбиває їх на партії, як у духовому оркестрі — секунда, прима і таке інше. Різниця тільки в тому, що кожен духовий інструмент має своє звучання, а ложка однакова всі — алюмінієві. І ніхто ніколи їх не наструював по камертону. Різниця виникає за рахунок неоднакової техніки виконання — тобто створюється ритмічний ансамбль.

Колективні три роки. З кожним новим набором С. Левков переконається в тому, що заради цієї справи варто витратити час.

Діти займають активну позицію. Щоденні заняття дисциплінують, примушують підтягуватися у навчанні, брати активну участь у громадському житті. Не буває жодного такого випадку, щоб порушення дисципліни одного з учасників ансамблю зазналося поза увагою колективу.

Крім учнів профтехучилища активними членами ансамблю є баїсти В. М. Малаховський, Д. М. Марандель, Д. А. Пилипшин. Зараз у колективі 25 чоловік. В його репертуарі

— «Коробейники», варіації на тему патріотичної пісні «Погоня», «Російські ескізи», понури на теми російських народних пісень. Хлопці виступають перед своїми товаришами, перед трудівниками всього району. Неодноразово ансамбль побував і в обласному центрі. З метою профорієнтації ложкарі інколи відвідують і сусідній Бершадський район Вінницької області. Це ті хлопці, коли зі сцени лише алюмінієвий передзвін, який поглинає душі людей і так яскраво передає широту і глибину російського характеру.

Перші учасники ансамблю давно закінчили училище. Нині надходять листи від Сергія Кохеруби, Юрія Майка та Володимира Шумейка. Хлопці служать в одній частині. Номер художньої самодіяльності, який вони запропонували на огляд, посів палаче місце в репертуарі художньої самодіяльності не лише свого підрозділу, але й частини загалом.

Про популярність ложкарів свідчить і той факт, що немало батьків — мешканців районного центру приводять своїх дітей до Семена Левкова і просять прийняти до ансамблю.

У багатьох училищах є різноманітні гуртки художньої самодіяльності. Вони відіграють не останню роль у вихованні майбутнього робітника.

В. АФАНАСІЄНКО,
спецкор «Молодого комунара».

ТУРНІРНЕ ТАБЛО

КЛАСИЧНА БОРТЬБА. Три дні у Будинку фізкультури заводу «Червона зірка» тривав чемпіонат республіканської ради «Авангард» з класичної боротьби.

Впевнено виступили наші земляки, кандидати в майстри спорту Сергій Калитченко та Ігор Вяченко. У своїх вагових категоріях вони вибороли найвищий титул. А кандидат у майстри спорту Олександр Алтухов удостоєний бронзової нагороди.

До програми спартакіади колективів фізкультури спортивних клубів обласного центру входять поєдинки з п'ятнадцяти видів спорту. Після проведення змагань з дев'яти видів — поперед у турнірній таблиці представників інституту сільськогосподарського машинобудування. В своєму активі вони мають 111 очок.

БОКС. Чотири дні у спортивному залі Кіровоградського технічного училища № 1 проходив чемпіонат області з боксу. Близько 50 представників ширшої рунавичи виборували звання найсильніших. Переможцями у своїх вагових категоріях стали майстри спорту Леонід Бабинський, Леонід Степанов, кандидати у майстри спорту Леонід Смильков, Андрій Марченко, Володимир Сорokin, Сергій Казмін (всі вони з обласної ДСТ «Трудові резерви»), майстер спорту Олександр Холодний і кандидат у майстри спорту Сергій Калитченко з колективу фізкультури «Радист» заводу радіовиробів обласного центру.

У командному заліку перемогу здобули боксери «Трудових резервів».

ЛЕГКА АТЛЕТИКА. У Мінську відбулася юнацька першість Радянського Союзу з легкої атлетики в закритих приміщеннях. У складі збірної колективу України, який у командному заліку зайняв перше місце, виступала вихованка Кіровоградського тренера Володимира Костянтиновича Іванця Тетяна Соломаха. В двоборстві з бігу на 800 і 1500 метрів вона увійшла до першої десятки і принесла в копилку збірної залікові очки.

Напу юну землячку включено до збірної колективу республіки для участі у всесоюзній спартакіаді школярів.

Андрій не читав Баламути

(Продовження. Поч. у газеті за 23, 27 січня та 3 лютого ц. р.).

Вона не бачила, що Вадим стежить. А хлопцеві ураз стало нестерпно соромно, аж боляче. Настю раніше зустрічали мовчазним осудом, коли вона зазіскалася до компанії, а як першою зривалась бігти додому, то, бувало, хтось і підгискував, мовляв, утікає, щоб за мамину спідницю вцепитися, доки не смеркло. Тільки недавно Вадим дізнався, що батько Насті, мовчавуватий, похмурий Денис Шур, бив доньку. Тверезим присікувався, а нап'ється — спасу немає. Мати втікала до сусідів, Настя ж, щоб не ганьбитись із хати й кроку не ступала. «Ось чому, — думав Вадим, як дізнався, — вона й уроки пропускала до кількох днів. Казали, що з синими не могла на люди показуватись». Хлопець вирішив неодмінно сказати Насті щось приємне, так, аби й інші почули. Адже батько їх урешті кинув, подався десь, не подає вістки.

Не сміючи відірватись од книжки, Вадим довго кожен шерех — усе ще боявся Настіної втечі. Ні, тихо...

Хлопець голосно видихнув повітря і все-таки поглянув на дівчину. Мабуть, вираз його обличчя був благальним, бо Настя очистила руку, напруга почала снадати з її лонця.

— Ти Вігаша читав спеціально для Насті? — ушлюбно запитала Таня. Вони залишилися удвох і повільно прокували степовим путівцем. Вадимові нітрохи не хотілося сперечатись, але якась сила підштовхнула його на гостру відповідь:

— Це все, що ти запам'ятала сьогодні?

Дівчина розгубилась. Зупинилась, часто закліпала пухлястими віями, і Вадим пошкодував про свої слова. Він був не настільки досвідчений у тонкощах спілкування, інакше негайно похвалив би себе. За послугу, яку щойно зробив дівчині. Річ у тім, що вона поступово звикає до незалежності. Упевненість долає згода й поступливість, які доводилось чути їй останнім часом всюди за межами рідного дому. Не зустрічаючи опору, вона почала вірити у свою виняткову правоту, сама надлила себе правом безапеляційно судити людей і про людей. Звісно йшлося завжди про хлопця чи дівчат.

Тепер же Таня довго не могла отямитись. Вадим вартувало те, що він, почувачись винним, відразу не зміг дібрати слів для виправдання, і дівчина сириняла його мовчанку як урок для себе. Дивно, але вона прийнялась до нього ще більшою повагою. Отак і ступали, якийсь час думаючи кожен про своє, а потім Таня, швидше оговтавшись, сказала тихо:

— Вибач.

Вадим наче на крилах піднісся. Де й ділася скутість, він широко усміхнувся і несподівано для себе взяв Таню за руку. Вона не висмикнула її, тільки присмирніла вся, затихла.

— Ти підеш у дев'ятий? — запитав, готуючи биряну пропозицію.

Таня кивнула.

— Дазай подамо документи у Стару Степівку. Разом... — і мимоволі стиснув дівочі пальці.

— Я б і рада, — задумливо сказала Таня, — тільки от мама... Вважає, що в Новій Степівці школа краща.

— Я теж збираюся вступати. У вище військово-політичне морське училище. Думаю, що головне все-таки не школи...

— А ми самі, — закінчила дівчина. — Я маму вже переконувала, та, бачу, дарма.

— Хочеш, я сам попрошу твою матір, — відважився Вадим.

— Що ти! Вона тоді мені проходу не дасть, ти ж знаєш.

— Знаю, — зітхнув хлопець.

Пішли вибалком, вийшли на дорогу, що вела до села. Навпростець було ближче, але поспішати не хотілося. Відступили на обочину — назустріч світли фарми грузовик. Вадимові було приємно, що Таня не відвернулася, не заховалася за його спину від салютних зблисків, навпаки, стояла поруч, біля сільського плеча.

Проводжаючи її до старого саду, за яким жила Таня, хлопець не наслідився призначити наступне побачення. Відчував, що вона погодилася б, і не зміг. Не дочекавшись потрібних слів, Таня ображено закусила губу, пригасла. Прощалася сухо, маяво. Вадим картан себе і вже навдогоін спромігся:

— Де ми побачимось?

Дівчина підкреслено байдуже знизала плечима, кинула знехоти:

— У школі.

— На екзаменах? — покепсував над собою Вадим.

— Мабуть. Швидко готуватись. — І пірнула в гемій саду.

Хлопець гойднувся на носках, ще новавався — «Може, наздогнати?» і пішов додому.

У школі Таня була невпізнанною. Віталася з ним стримано, поводилася чужою. Хлопець мучився. Мати придивлялась до сина, потай зітхала, врешті не втрималася:

— Ти б, може, з батьком на рибалку пішов? Завтра неділя.

— Мамо, екзамені ж, — промимрив Вадим ошелешено («Раніше сам просився — не пускала нізащо, а тепер...»).

— Перетомися ти, — опустила очі мати. — Відпочинеш, повітрям подихаєш, викупаєшся.

(Далі буде).

ЩЕПЛЕННЯ

ДО ТРАКТОРА

Норвегія — одна з країн світу з найбільш жорсткими правилами імпорту тварин. Щоб поставити заслін епідемії, норвезька митна й ветеринарна служби роблять усе можливе і, здавалося б, неможливе.

У цьому переконався нещодавно Торфін Страндмус, фермер із Сандефьорда. Для того, щоб привезти в Норвегію куплений у Данії старий трактор «Фергюссон», йому довелося одержати в митниці унікальний документ — офіційно завірену довідку про те, що

трактор пройшов ветеринарну обробку проти спазу, ящура, холерики.

В. ВАРЕНОВ,

зласкор АПН.

Осло.

«НЕВІДОМИЙ ЧАПЛІН»

Тригодинний фільм Чарлі Чапліна, показаний цими днями британським телебаченням, побачив скан уперше. Він створений з матеріалів архіву великого майстра і є унікальним. Відомо, що Чаплін зробив правилом після закінчення роботи над фільмом знижувати всі «чернетки», називаючи їх «немає». Тому кінострічки, виявлені в домі Чапліна у Швейцарії, збе-

гались, видно, випадково.

Фільм, названий авторами «Невідомий Чаплін», — дачина поваги одному з найвидатніших діячів в історії кіно. Велика частина матеріалів, що ввійшла до нього, належить до 1916—1917 років. Тут є й документальні кадри, що показали Ч. Чапліна в роботі над фільмами «Золота гарячка» та «Вогні великого міста», які стали пізніше класичними. Унікальні матеріали дають змогу побачити творчу майстерню чудового художника. Чаплін не любив показувати її. «Моли люди бачать, як це робиться», — казав він, — чарі кіно руйнуються».

Знайти такий матеріал, — каже кінознавець Невін Браунлоу, — для нас усе одно, що мистецтвознавець винайти ескіз Рембрандта».

Учора, і сьогодні, і завтра до «Вітряка» не протопишся. Завізно. Та воно й зрозуміло — весна в розпалі, хоча березнем ще й не пахне. Але гумористи живуть не за календарем, а тим, що робиться за вікном. На календарі — лютий, за вікном — весна. Смішно? Тому й завізно.

І кого ви тільки не побачите сьогодні під раменами «Вітряка»? Навіть тих, хто досі й разу не попадався на очі. Це — дебютанти. Вони принесли свій перший умінок, заповняють, що віділяли половину і настійливо пхаються до ноша.

Представляю одного з них — Тетяна Смага. Живе в обласному центрі, працює в багатотиражній газеті. Зовсім недавно спробувала у серйозному сидивитись смішне. Мені здається, що вона його таки побачила. Врешті, не буду нав'язувати свої думки — у читачів свої смаки. Ще додаю, що сміється Тетяна, як працює, з будівельниками, бо найбільше часу проводить на будовах. Завсідникам «Вітряка» залишається побачити Т. Смагу одного — частіше навідуватись до крилатого млина з повною торбю!

Інших авторів сьогоднішнього Вісника Товариства Рясних Колінок представляти немає потреби. Приміром, художник Станіслав Куйбіда успішно стельмакував ще у «П'ятому колесі». Анатолія Курганського, Дмитра Танського також знають читачі.

Однак даруйте, пора запускати жорна, бо, як сказав один відомий письменник, — нічого сумнішого, від зупиненого «Вітряка» немає.

ІЗ МІШКА ГУМОРЕСОК

ВІЛ У КВІТНИКУ
На Бджілку Віл хвостом
махнув
І заревів сердито.
— Ану лети із квітника,
А то ще й будеш біта.
Як можеш ти такі квітки

Лопатками топтати,
Цей рай земний, що роздає
Цілющі аромати?
Збирайся геть! — Віл

заревів.
І — пастися в квітник
забрів.

А. КУРГАНСЬКИЙ.
м. Кіровоград.

Крутили кіно

Засидівся од заздрощів

З вами, шановні читачі, трапляється таке, що сниться? Так само й із мірошником Омельком — сниться йому сні. Іноді навіть кольорові. Іноді навіть цікаві. Ось саме найцікавіші і порадили йому записувати. Омелько й не проти. «А що, — думає, — може колись і справдяться».

Тож віднині у «Вітряку» для цього змушені відвести спеціальний куточок. Отже,

МІРОШНИКОВІ ОМЕЛЬКУ НАСНИЛОСЯ, ЩО...

...дощ серед зими ліпиться, злива прямо, а люди йдуть вулицями Кіровограда, посміхаються, раді, наче б і близько нема негоди, та все протікає себе: «От як славно, ти бач!» — «Що славно?», — не витерпів Омелько і причепився до одного такого, що під дощем зуби продавав. «А те, що дуже гарно кіно крутять у кінотеатрі «Вогник», — відказав раденько білозубий. — Як не віриш, то біжи та й перевіри». Купив Омелько квитка. На чергове засідання кіноклубу, де демонстрували фільм «Скупий», і справді, із задоволенням подивився кіно. За сеанс жодного разу стрічку не перервали, звук жодного разу не пропадав, а через те і не шуміли в залі, хоч би тобі раз хто свиснув чи в долоні ляснув. Жодна людина до кінця сеансу не вийшла з кінотеатру. І фільм до самого кінця докрутили. Омелько так розчулився, що після фільму не міг

стриматися, аби не записати адміністрації кінотеатру «Вогник» щире, од серця подяку.

* * *

...якимось побитом опинився він у гуртожитку № 1 Кіровоградського заводу радіовибів. І жодної душі — ні у фойє, ні в кімнаті відпочинку, ні у буфеті. Думав, що може на кухнях усі: обійшов кухні — нікисінько. Наче й не живе тут ніхто — тихо, спокійно. Вже хотів було постукати до однієї з кімнат, аж чує — піднімається хтось сходами. «Вам що — робити нічого, тиняєтесь без діла?» — запитав молодий мешканець Омелька. «А що таке?» — не зрозумів Омелько. «Передача ж сьогодні цікава по першій програмі радіо. Усі слухають. У нас в одній кімнаті радіо знає як справно працює!» Позаздрив Омелько молодим мешканцям. Та так, що аж до пізньої засидівся біля радіодинаміка.

НАТХНЕННЯ

Співала душа, а руки пурхали над цеглою і з цеглою, не відчувачи її ваги. Стіна виростала, помов з води. Ні холод, ні вітер не турбували Миколу. Єдиний ворог — час. «А щоб ви пропали, — лаяв чоловік стрілки, що рухалися, здавалося, з потрошеною швидкістю. — Що, бригадіре, казав, що я трутень? — бігла думка далі, поки руки працювали, як бездоганний механізм. — Жаль, що ти зараз на іншому об'єкті й не бачиш, як я за півдня дві норми видав...»

— Миколо! Чуєш? — почувся жіночий голос. —

Востаннє тобі кажу. мій зараз же руки і йди обідати! Нікуди не дінеться він, двій гараж...

РОЗЛУЧЕННЯ

— Все! З мене досить, — гнівно промовила Зоєчка Одуванченко і нервово почала збирати свої речі. — У мене теж є гордість, коли хоч знати. Як ти мені набрид зі своєю хлоп'ячою несерйозністю! Ти не звертаєш на мене ніякої уваги. Тобі дружнікі дорожчі. Правду казала мама, що ти поганій! — крикнула Зоєчка на прощання, взяла сумочку і подалася до іншої пісочини.

Т. СМАГА.

БЕЗ СЛІВ.

Мал. С. КУЙБІДИ.

«Сміх — справа серйозна!» — переконали нас популярний артист естради Геннадій ХАЗАНОВ.

Фото В. ГРИБА.

ХОЛОДЕЦЬ ІЗ ВЕПРА

ЗВІРОБИЙ «ВІТРЯКА»

Ніхто не знає, скільки тих нестерпно тягучих днів і годин провів цього року Пилип Митрофанович в очікуванні відкриття мисливського сезону. Власне, на пернатих він ще в кінці літа вибрався. Та хіба то полювання! Набрюхався по очертах та по осоці, аж поперець заломило. Підбив, правда, двох кістлявих лисок. Добре, що хлопці здогадалися сітку захопити. Витягли трохи дрібної риби і юшку сьак-так змайстрували. Інша річ — поласувати ніжним м'ясом дикої кози... Або, скажімо, холодцем із вепра! Хто з мисливців не захворював бажанням вполювати цього дивного чотириноного звіра! Тоді навіть від дружини єхидного слівця про мисливця-невдачу не почуєш...

Напередодні виходу на полювання страшний сон Пилипові Митрофановичу приснився. Ніби напало на нього ціле стадо диких кабанів. Він уже всі патрони вистріляв, а вони пруть і пруть. І не розуміють капосні, що ти керуючий відділом, хоча й відстаючим. Довелося рушницю кинути, а потім і ватника, і чоботи роззути. Потім (це в свої п'ятдесят!) аж на вершину груші (чи верби) відряпатися.

— Фу! І приверзеться ж таке! — прокинувшись в холодному поту, вигукнув Пилип Митрофанович, —

що б то боно значило, Мотре?

— Та чи тобі знову приснився отой бичок із білою плямою на лобі? — не дала закінчити Пилипові Митрофановичу дружина, мов солі сипнула на свіжу рану.

(За того бичка, що невідомо куди забіг із ферми, вже викликав його на засідання правління голова колгоспу. А вчора, давши три дні на розшуки, обіцяв показати на чергових зборах, де вепри, чи то гак, раки зимують).

Нашвидку перехопивши сніданок, Пилип Митрофанович відпустив з ланцюга вірного Рекса. Пес породистий і тямущий. Із міста ще цуцням привезли. Не підведе на полюванні.

Із села вийшли в'ятьох. Завідуючий фермою Рябенський кум Петро — комірник, шофер Залізний та його тлємніник, який ніде довго не працював.

Пилип Митрофанович зарядив рушницю «жаханалі». «У всякому разі, — вирішив подумки, — на зайців патронів не псуватиму. Трактористи розпозідали, що біля кагатів недавно сліди ратиць бачили. Не інакше, як дикі свині...»

Загінчики не підвели. Тріскаючи гіллям, із дубової лісосмуги прожогам вискочив на дорогу великий чотириногий звір.

Серце калатнулося мисливця, заплуштивши очі, натиснув на курок.

— Вілліп! Є один! — почувся крики з глибини посадки. Першим до звіра домчав Рекс. Потім із кушці повистрибували загінчики. Пилип Митрофанович кинувся й собі туди шодуху. А мисливці вже колом оточили здобич.

— Митрофановичу! Та це ж він, триклятий! — відказав Рябенський.

— Хто — він? — раптово здогад блискавкою ссянув у свідомості керуючого.

Упоперек дороги лежав бичок-одноліток з білою плямою на лобі, за якого голова обіцяв показати йому, де... Ет!

— Живий? — серед загальної тиші голос племянника Володьки прозвучав особливо басовито.

— А що йому станеться? — мовив роззакливо шофер Залізний. — Такий бик, що його ніякий «жахан» не візьме.

Пилипові Митрофановичу аж зуби зсудомило від тих слів.

І коли вони вже гуртом гнали бичка до села, йому раптом зримо уявився його сьогоднішній сон, і жінчині слова, і (ото делікатес!) — холодець із вепра...

Дмитро ТАНСЬКИЙ.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

БР 07593.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Індекс 81103.

Обсяг 0,5 друк. арк. Зам. № 63.

Тираж 55 500.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.